

Meldingsblad for Tysvær og Haugesund

September 2023

Foto: Magnhild Susort Bjoland

Innhold

Innovasjon Norge – prioriteringer i 2023

Frist for spreiring av husdyrgjødsel

Tilskudd til drenering

Produksjonstilskudd og avløsertilskudd

Tilskudd til avløsning ved sykdom og fødsel

Vannarbeidet i Tysvær og Haugesund

SMIL - Spesielle miljøtiltak i jordbruket

RMP- Regionalt miljøprogram

Tiltak for vipa fungerer!

Åkerrikse

Fugleinfluenza

Skogpådriver 2022-2025

Skogbruksplan

Rovviltskader

Viltpåkjørsler

Kvotefri jakt på hjortekalv

Rapportering av skutte rådyr

Gårdskart

Produksjonssvikt

Personalnytt

Hold deg oppdatert

Diverse frister:

Innsending av dokumentasjon

Postadresse

Husk å åpne brev i Altinn

Arrangementer

Kontakt Landbrukskontoret

Innovasjon Norge – prioriteringer i 2023

Forskrift om midler til investering og bedriftsutvikling i landbruket ble endret 01.07.2023. En viktig endring er størrelsen på maks støtte til investering i gjødsellager med fast dekke, som har økt fra 200 000 kroner til 250 000 kroner. Det kan gis tilskudd for inntil 25 prosent av godkjent kostnadsoverslag.

IN har som nevnt tidligere i år, fortsatt fokus på ombygging til løsdrift for melkebruk med inntil 30 melkekyr. Andre hovedprioriteringer er:

- Frukt, grønt og veksthus
- Dyrevelferd, miljø, distrikt, unge bønder i andre husdyrproduksjoner
- Landbruksbaserte næringer/tilleggsnæringer

Mesteparten av potten tildelt Rogaland for 2023 er brukt opp, men det er mulighet for at ubrukte midler i andre regioner kan komme Rogaland til gode.

Du kan lese mer om regionale prioriteringer for landbruksmidler på Innovasjon Norge sine nettsider:

[Innovasjon Norge - regionale prioriteringer](#)

Frist for spreiring av husdyrgjødsel

Vi minner om at fristen for å spre husdyrgjødsel er 1. september. **Det er søknadspliktig å spre gjødsel etter 1. september!**

Du må sende inn søknad om dispensasjon så fort du ser at du trenger å spre gjødsel etter fristen. Det må påregnes saksbehandlingstid. Søknaden må begrunnes godt. Vi behandler søknadene fortløpende, men det vil likevel ta noen dager før vedtaket om avslått/innvilget søknad sendes ut til søker.

Miljøvernradgiveren skal også vurdere områdene gjødsel skal spres på.

Husk også at plantene utnytter gjødsel dårligere desto senere utover høsten en kommer.

Statsforvalteren gir uttrykk for at vi har vært for lempelige med å tillate spredning av husdyrgjødsel etter 1. september. Det betyr at vi må være strengere med dette. Nedmolding av husdyrgjødsel kan gjøres etter 1. september, innen 1. november. Vi minner om at det er søknadspliktig å spre husdyrgjødsel på innmarksbeite.

Tilskudd til drenering

Økning i statlige tilskudd

Satsene for statlig tilskudd til drenering økte i sommer fra 2500 til 4000 kroner per dekar ved *systematisk grøfting, profilering og omgraving*. Satsen for *annen grøfting* har økt fra 38 til 61 kroner per løpemeter grøft, avgrenset til maksimalt 4000 kroner per dekar. Vi håper at dette vil stimulere til enda flere søknader i året som kommer.

Kommunalt tilskudd

Satsen for det kommunale tilskuddet i Tysvær er uendret. Kommunalt tilskudd til drenering fra *Tysvær tiltaks- og næringsfond* gjelder kun jordbruksareal som ligger i Tysvær. Satsene er henholdsvis 1000 kroner per dekar og 15 kroner per løpemeter, avgrenset oppad til 1000 kroner per dekar. Tilskuddet kommer i tillegg til det statlige tilskuddet, og følger ellers samme regelverk som det statlige tilskuddet. Mer informasjon finner du på kommunens hjemmesider.

Søk tilskudd i god tid før arbeidet skal settes i gang!

I år som i fjor ønsker statsforvalteren flere søknader om drenering. Har du planer om å drenere? Ta kontakt med kommunen og søk tilskudd, søknaden fylles ut i Altinn. Så langt i år har det vært god oppslutning om dreneringstilskuddet blant bønder i Tysvær. Vi håper at det fortsetter, og at det også kommer inn søknader om dreneringstilskudd fra bønder i Haugesund i høst og vinter.

Husk at en også kan få dreneringstilskudd for å drenere på leiejord.

[Landbruksdirektoratet – drenering](#)

Produksjonstilskudd og avløsertilskudd

Det nærmer seg telledato 1. oktober og søknadsfrist for produksjonstilskudd som er 15. oktober.

Dersom en leverer søknad om produksjons- og avløsertilskudd etter fristen får en et trekk på 1000 kroner per dag forsinkelsen varer. Søknaden kan slik leveres inntil 14 dager etter

fristen, det vil si innen 29. oktober. **Søk bare tilskudd for arealer du har drevet aktivt i 2023.** Du kan endre opplysninger i søknad som er levert innen fristen uten trekk fram til 29. oktober.

Enkel huskeliste for produksjonstilskudd:

- Gjødselplan:
Den skal være årlig! Husk å ha rett årstall, og gjør aktuelle justeringer for areal, dyretall eller mottatt/solgt gjødsel.
- Plantevernmiddeljournal:
Ved bruk av plantevernmidler skal dette alltid dokumenteres. Husk at du er ansvarlig for å få dokumentasjon på all bruk av plantevernmiddel uansett om du leier inn andre eller gjør arbeidet selv.
- Husdyrregisteret:
For deg med storfe; husk å kontrollere at husdyrregisteret ditt stemmer med antall dyr i søknaden. Når vi behandler søknadene benytter vi husdyrregisteret, og derfor bør antallet dyr i søknaden stemme med antall dyr i husdyrregisteret.

Avløsertilskudd

Husk å kun føre opp det du har hatt i avløserutgifter per 15. oktober. Utgifter som påløper etter denne datoen, etterregistreres innen 10. januar.

Avløsning andre foretak

Dersom en bruker avløsertilskudd til «Avløsning kjøpt fra andre foretak» må fakturaene være spesifiserte. Dette som følge av at det kun gis tilskudd til arbeidstimer for person. Eksempelvis inneholder en faktura på pressing av rundball mye kostnader som ikke kan gå inn under avløsertilskudd. Leie av maskin og kostnaden på siloplast kommer utenom og kan ikke dekkes av avløsertilskuddet. Den som utsteder fakturaen må spesifisere hva som er arbeidstimer og timesats for personen som utfører tjenesten. Det vil ikke bli godkjent dersom bonden selv

regner ut arbeidstimer og timelønn innleid arbeidskraft har, og tilføyer det på fakturaen.

Spesifisert dokumentasjon kan ettersendes. Entreprenøren må da spesifisere hva som er arbeidstimer og hva som er maskinleie. Det kan eksempelvis gjøres ved å føre det opp i et dokument som ettersendes: dato for oppdraget, **antall** timer, timesats, mottaker og utsteder.

NB:

På fakturaene fra rundballepressing står det ofte «oppmøte – 800 kr.» Dette skal ikke tas med i beløpet som legges inn i Altinn på avløserutgifter. Dersom det kommer inn en faktura til oss i dokumentkontroll som det kun står: oppmøte, rundballing, plast, så kan ikke denne godkjennes.

Husk at mva. ikke skal med i regnestykket om avløserutgifter eller solgt grovfôr.

Tilskudd til avløsning ved sykdom og fødsel

Vilkårene for å kunne få tilskudd til avløsning ved sykdom og fødsel står i sykdomsavløsningsforskriften. Ordningen gjelder ved en jordbrukers egen eller barns sykdom, svangerskap, fødsel, adopsjon, omsorgsovertagelse, og ved dødsfall. Reglene som bestemmer hvor mye tilskudd søkeren maksimalt kan få, står i [jordbruksavtalen](#).

Enkeltmannsforetak

Det kan innvilges tilskudd til avløsning til foretak som er registrert i Enhetsregisteret og som driver vanlig jordbruksproduksjon. Tilskudd kan gis til dekking av dokumenterte utgifter til avløsning.

Tilskudd til avløsning ved sykdom

Tilskudd til avløsning ved sykdom kan utbetales for avløsning av jordbrukere som var 69 år eller yngre da avløsningen fant sted. Det kreves sykmelding som dokumenterer at den som avløses er sykmeldt fra arbeid i jordbruksforetaket. Det kan også gis tilskudd for dager jordbrukeren har vært til nødvendig

undersøkelse, behandling eller kontroll på sykehus eller spesialist godkjent av det offentlige.

Foto: Brit Therese Kristiansen

Sykt barn?

Sykdomsavløsningsordningen gjelder også ved sykdom hos barn dersom jordbruker trenger avløser, for å selv ivareta barnet. Tilskuddet kan gis til og med det kalenderåret barnet fyller 12 år. Det kreves dokumentasjon, for eksempel legeerklæring eller innkalling til eller bekreftelse på oppmøte til undersøkelse hos fastlegen eller på sykehus. I tilfeller der barn har kronisk sykdom eller langvarig sykdom kan tilskudd til avløsning utbetales til og med det kalenderåret barnet fyller 18 år.

Ved dødsfall

Dersom jordbruker som driver et foretak dør, kan en av de etterlatte få tilskudd til avløsning for avdøde. Det kan være ektefelle/samboer, barn eller foreldre etter jordbrukeren.

Permisjon

Det kan utbetales tilskudd i forbindelse med graviditet og svangerskapspermisjon, adopsjon og omsorgsovertagelse. Les mer om dette temaet og generelt om sykdomsavløsningsordningen på [Landbruksdirektoratet sine sider](#), eller kontakt Landbrukskontoret dersom du har spørsmål om sykdomsavløsning.

Vannarbeidet i Tysvær og Haugesund

Status for vannkvalitet og mulige tiltak

Tysvær og Haugesund, i samarbeid med Haugaland vannområde og prosjektet «Frivillige tiltak i landbruket» på Haugalandet, har de senere år hatt økt fokus på avrenning og fysiske inngrep i vassdrag som følge av jordbruksaktivitet. Utslippa er kraftig redusert sammenlignet med for 30-40 år siden. Likevel viser overvåking gjort de siste ti årene i kommunene at jordbruket er hovedårsaken til at bekker, elver, innsjøer og fjorder er forurensa og ikke oppnår miljømålene som er satt. Følgene er overgjødning, som videre kan føre til fiskedød, oppblomstringer av cyanobakterier og tap av rekreasjonsmuligheter for oss mennesker.

Eksempler på tiltak som kan motvirke overgjødning, og støttes gjennom RMP, er miljøvennlig gjødselspredning (nedfelling eller nedlegging av husdyrgjødsel med eller uten tilførselsslange) og ugjødsel i eng langs vassdrag. Tiltakene bidrar til mindre gjødsel på avveie. Oppslutningen rundt nevnte tiltak er lav blant jordbruksforetak i Tysvær og Haugesund. Det er et sterkt ønske og en forventning fra nasjonale og regionale miljø- og landbruksmyndigheter, om at andelen jordbruksforetak som søker tilskudd til forurensningsreducerende tiltak øker i årene fremover. I tillegg finnes det også tiltak innenfor SMIL-ordningen som kan bidra til mindre næringsavrenning til vann.

Tiltak som hindrer erosjon av matjord

Det er ikke bare overgjødning som innvirker negativt på miljøtilstanden i vassdrag. Det gjør også fysiske inngrep i og langs bekker og elver, som senking og kanalisering av løp, bekkelukkinger, fjerning av kantvegetasjon osv. Gjennom de siste 5-6 års kartlegginger av laks og sjørørrets leveområder i Tysvær og Haugesund, har det kommet flere rapporter som foreslår tiltak for å øke ungfiskproduksjonen. Mange av tiltakene er foreslått i vassdrag som renner gjennom jordbruksområder. Det har blitt planlagt og

gjennomført en rekke tiltak i samarbeid med bønder. Eksempler på tiltak er utlegg av gytegrus og stein, planting av kantvegetasjon, naturlig erosjonssikring med stein, utbedring av vandringshindre, gjenslynging av bekkeløp og bekkeåpninger. En opplever nå i større grad enn tidligere at vassdrag som er lagt i rør og kanalisert ikke håndterer den økte nedbøren. SMIL og andre støtteordninger kommunen har tilgang på, kan derfor være med å fullfinansiere restaurering som øker ungfiskproduksjonen og samtidig gjør vassdragene mer robuste overfor fremtidens klima. Under vises bilder fra et delvis ferdigstilt restaureringsprosjekt i Tysvær.

Nylig utgravd bekkeløp med tilført stein og grus, og plantet kantvegetasjon. Foto: Sven-Kato Ege

Naturlig erosjonssikring ved bruk av større og mindre stein. Foto: Sven-Kato Ege

Har du en bekk eller elv som fører laks og sjørørret, og hvor økte nedbørmengder allerede skaper eller kan skape utfordringer for jordbruksdrifta di? Ta kontakt med Anders eller Sven-Kato for en prat:

Anders Eidhammer, prosjektleder «Frivillige tiltak i landbruket» på Haugalandet –
anders.eidhammer@tysver.kommune.no /
907 91 575

Sven-Kato Ege, vannområdekoordinator
Haugaland vannområde –
sven-kato.ege@haugesund.kommune.no /
476 75 739

SMIL - Spesielle miljøtiltak i jordbruket

Det nærmer seg søknadsfrist for årets andre søknadsomgang for SMIL-tilskudd. Har du et prosjekt du ønsker å sette ut i live? Ta kontakt med oss for veiledning. **Søknadsfrist 20. august.**

Søknad skal inneholde:

Et detaljert og godt kostnadsoverslag, kart over området hvor tiltaket skal være. Dersom det er på leiejord skal vi ha skriftlig dokumentasjon av tillatelse fra grunneier. Er du usikker på hva som må være i søknaden, ikke nøl med å ta kontakt med oss før søknaden sendes. Da kan du potensielt spare mye tid, og slippe at du må ettersende dokumenter før saksbehandlingen kan starte.

Prioritere vannforurensingstiltak

Avtalepartene i jordbruksoppgjøret 2023 etterlyser mer bruk av SMIL-midler til vannmiljøtiltak i Rogaland. Dette gjelder prioriterte vannområder i Rogaland, deriblant hoa oss i Haugaland vannområde.

Forurensingstiltak som reduserer forurensning til vann har høy prioritet. Eksempler på slike tiltak er anlegging av fangdam, flomsikring og anlegging av vegetasjonssone.

Biologisk mangfold

En stor andel av søknadene om SMIL-tilskudd vi får inn fra Haugesund og Tysvær omhandler biologisk mangfold. Tiltak som fremmer biologisk mangfold kan være brenning og/eller inngjerding av kystlynghei, og fjerning av fremmede arter i kulturlandskapet slik som sitkagran.

Det kan også søkes om SMIL-midler til tiltak i kulturlandskapet, friluftsliv og

kulturminne/kulturmiljø. For eksempel restaurering av steingjerder og etablering av tursti.

Har du mye gammelt piggtrådgjerde?

Da kan du søke om tilskudd til å fjerne den gamle piggtråden. Det gjøres ved å opprette en søknad i Altinn. Her legger du inn kostnadsoverslag og kart som viser antatt lengde på gjerdet. Det blir normalt gitt 5-10 kr. per meter, avhengig av hvor tilgjengelig og/eller nedgrodd gjerdet er.

Støtte til gjerdeklyvere?

De siste åra har tilskudd til gjerdeklyvere vært inkludert i SMIL-ordningen. Vi anbefaler at flere går sammen for å søke om gjerdeklyvere, gjerne igjennom et faglag.

Tak/dekke på gjødselkum

Det kan søkes SMIL-midler for å legge tak/dekke på eksisterende gjødselkum som har minst 10 måneders lagerkapasitet.

Virtuelle gjerder

Statsforvalteren i Rogaland åpner ikke for å gi SMIL-tilskudd til innkjøp av virtuelle gjerder slik som Nofence-gjerde. Det er Statsforvalteren i Rogaland fordeler SMIL-midler til de ulike kommunene og bestemmer også hvilke tiltak som kan få SMIL-tilskudd. Kommunens ansvar er å fordele midlene innad i kommunen.

Levetiden på Nofence er per nå usikker. Får en SMIL-tilskudd (i Tysvær eller Haugesund) er en plikta til å opprettholde tiltaket i 10 år. Det gis (vanligvis) ikke SMIL-tilskudd til lettomsettelig og løst teknisk utstyr, slik som virtuelle gjerder er.

Foto: Brit Therese Kristiansen

Tiltak på leiejord

Dersom en ønsker å søke om SMIL-midler på leiejord må en ha skriftlig tillatelse fra grunneier. Legg gjerne denne som vedlegg i søknaden.

Saksbehandling for søknader om SMIL-midler

Ikke nøl med å ta kontakt med oss på landbrukskontoret om det dukker opp noen spørsmål underveis i søknadsprosessen!

Søknaden skal være behandlet før du kan starte arbeidet. Det må påregnes noen måneders saksbehandlingstid fra søknadsfrist, da vi skal gjennomføre befaringer og søknadene skal vurderes i Kulturlandskapsgruppa og behandles av flere enn kun SMIL-ansvarlig.

Ny SMIL-strategi

Vi utarbeider nå en ny SMIL-strategi som skal gjelde de neste årene. Det blir da bestemt hvilke type tiltak som vil få høyest prioritet fremover. I forbindelse med dette har vi hatt møte med de ulike faglagene i Haugesund og Tysvær for å høre deres synspunkter.

Litt info om tilskuddet

SMIL-tilskudd er et engangstilskudd med arbeidsfrist på 3 år, hvor søker forplikter seg til å holde tiltaket i et gitt antall år bestemt av

kommunen. I Tysvær og Haugesund er dette 10 år. Videre under opprettholdelse av prosjektet kan en i flere tilfeller søke RMP-tilskudd. Eksempelvis dersom en får SMIL-midler for brenning av kystlynghei, kan en hvert år søke RMP-tilskudd som følge av at det brente området blir beita av husdyr.

RMP- Regionalt miljøprogram

Søknad skal leveres mellom 15. september og 15. oktober. De fleste tiltakene utføres på våren/sommeren. Søknader som leveres etter fristen blir trukket 1000 kr pr. dag. Søknader levert etter 29. oktober blir avvist.

Husk å svare ja/nei på egenerklæringsskjema i RMP. Gjødseplan og plantevernjournal er stort sett relevant uansett.

Strategien og forskrifta for Regionalt miljøprogram ble oppdatert nå i vår 2023. Det er blitt noen endringer. Enkelte punkt har blitt noe forenkla, samtidig som noen av tiltaka har fått høyere krav.

Kulturlandskap

Drift av bratt areal

Foretak kan søke tilskudd for drift av jordbruksareal med hellingsgrad på 1:5 eller brattere for å ta vare på kulturlandskapet. Dette gjelder for overflatedyrka, fulldyrka og innmarksbeite. Det er ikke lenger et minimumskrav til antall dekar innmarksbeite for å utløse tilskudd.

Drift av beitelag

Det kan gis tilskudd til drift av beitelag. Beitelaget skal være åpent for foretak som har tilgang til utmarksbeitet, og der samarbeid kan fremme bruk av beiteområdet. Det er krav om at nyregistrerte lag skal ha minst 5 medlemmer og 300 småfeenheter. Etablerte lag skal ha minst 3 medlemmer og 150 småfeenheter. For å være berettiget tilskudd må laget organisere beitebruk på utmark i minimum 6 uker i sommerhalvåret.

Biologisk mangfold

Beiting av kystlynghei

Det kan gis RMP-tilskudd per foretak for beiting av kystlynghei dersom beitinga blir gjennomført på en måte som gjør at naturtypen blir tatt vare på eller forbedra. For å få tilskudd for kystlyngheia kan ikke området være gjødsla (annet enn direkte av beitedyr), jordarbeida eller sprøyta med plantevernmidler. Kystlyngheia skal være kartlagt og registrert av Statsforvalteren eller registrert i miljødatabasen Naturbase.

Foto: Brit Therese Kristiansen

Brenning av kystlynghei

Nytt av året er at en kan søke RMP-tilskudd etter at det er gjennomført brenning av kystlynghei, dersom brenninga er gjennomført på en slik måte at naturtypen blir tatt vare på eller forbedra. Dette tilskuddet blir bare gitt som et tillegg til tilskuddet om beiting av kystlynghei omtalt ovenfor.

Dyrevelferd i kystlyngheia

Beitedyr er et godt virkemiddel for å ta vare på kystlyngheia. Områder som lenge har stått urørte og begynt å gro igjen har nå fått beitedyr i området. En regner at en villsau trenger ca. 15 daa kystlynghei per individ på beitet. Kystlyngheia har skinnere beitekvalitet enn gjødsla innmarksbeite. Dette må en

spesielt være obs på i sein drektighet og i laktasjonsperioden. Best effekt på lyngen av beiting får en av beiting høst og sein vinter/tidlig vår.

Skjøtsel av diverse trua og verdifulle naturtyper.

Tiltaket skal være gjennomført slik at naturtypen/det biologiske mangfoldet blir tatt vare på eller forbedret. Arealet skal ikke være jordbearbeida, gjødsla eller sprøyta med plantevernmidler. Områda må være kartfesta eller registrert i Naturbase.

Det kan gis tilskudd til:

- Slått av slåttemark og slåttemyr
- Beiting av naturbeitemark og hagemark
- Biologisk verdifulle areal

Skjøtsel av styvingstrær

Dersom du har styvingstrær på gården skal du kun søke om tilskudd det året du har styva trærne. Det må gå 5 år mellom hver gang en kan få tilskudd til samme treet. Et tre skal ikke styves sjeldnere enn hvert 8.år.

Soner for pollinerende insekter

Det kan gis tilskudd for å ha soner med pollinatorvennlige planter på jordbruksareal eller soner som grenser til jordbruksareal. Sonen må ha **pollinatorvennlige** blomster igjennom hele vekstsesongen, og frøblandinga må ikke inneholde fremmede arter med høy risiko for spredning. En må skjøtte dette området, men arealet skal ikke være gjødsla eller sprøyta med plantevernmidler.

Foto: Magnhild Susort Bjoland

Tilrettelegging av hekke- og beiteområde for fugl

Det kan gis tilskudd dersom en på jordbruksareal legger til rette for hekking og beiting av fugl.

- a) Tilrettelegging for vipe på fulldyrka areal. Arealet skal være meldt inn til Statsforvalteren innen 1.mars samme år.
- b) Fuglerike biotoper i våtmarksområde, som er definert i kartportalen Temakart-Rogaland/RMP.

Et fuglereir på bakkenivå. Reiret ble avslørt av fugle-mor som spilte skada i forsøk på å lede oss bort fra reiret. Foto: Brit Therese Kristiansen

Friluftsliv

Vedlikehold av turstier i jordbrukslandskapet

Det kan gis tilskudd for vedlikehold og merking av turstier, for den delen av turstien som går over eller ved innmark eller dyrka mark. For å være berettiget tilskudd skal den være en del av et sammenhengende tursti-nettverk merka av på offentlig tilgjengelige turkart, eksempelvis **UT.no**. Nå gis det lik tilskuddssats til vedlikehold av tursti uavhengig av avstand til tettsted. Merk at nå heter alt «Høy tilrettelegging» uansett hvor nært eller langt fra et tettsted turstien ligger.

Kulturminne og kulturmiljø

Skjøtsel av freda kulturminne

Det kan gis tilskudd for skjøtsel av gravminner og automatisk freda kulturminner som grensar til jordbruksareal.

Kantsoner

Ugjødsla kantsone i eng, mot vassdrag

Når en søker produksjonstilskudd er en pliktet til å ha minimum to meters kantsone til vassdrag, det vil si en minst 2 meter bred stripe som ikke gjødsles eller sprøytes. Det som stod i meldingsbladet i vår om kantsone kan misforstås.

En kan søke RMP-tilskudd for å ha en bredere kantsone i eng langs kanten mot et vassdrag som ikke er gjødsla eller sprøyta i søknadsåret. Sona skal minimum ha en bredde på seks meter, målt fra normalvannstanden i vassdraget, hvor minst fire meter ligger på overflatedyrka eller fulldyrka areal. Avstanden mellom vassdrag og gjødsselfri kantsone skal ikke være mer enn 8 meter. I søknadsåret skal kantsonen høstes ved beiting eller slått. Ved behov skal jordarbeiding og såing skje mellom 1. mars og 1. juli.

50 meter kantsone er et minimum foretaket må ha for å være berettiget tilskudd. Hele Haugalandet er prioritert (Haugaland vannområde).

Minimum 2 meters kantsone er et krav for å få produksjonstilskudd, etter *forskrift om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket*.

Miljøvennlig gjødsling

Stripespreder/nedfeller

For å være berettiget tilskudd, må det være brukt stripespreder eller nedfeller den aktuelle sesongen.

Minner også om at fristen for spredning av husdyrgjødsel eller biorest med stripespreder/nedfeller er 10. august for de som skal søke tilskudd. Det skal minimum spres 5 kg total-nitrogen i husdyrgjødsla per

dekar, og maksimalt 6 tonn per dekar per gjødsling.

Etter spreiring skal arealet høstes ved slått eller ved beiting året det søkes tilskudd.

Tilførselsslange

En kan også søke om ekstra tilskudd dersom det blir brukt tilførselsslange istedenfor gjødselsvogn ved miljøvennlig spredning av husdyrgjødsel eller biorest. Det gis ikke tilskudd kun ved bruk av tilførselsslange, man må bruke stripespreder eller nedfeller for å få tilskudd.

Du kan lese mer her:

[Forskrift om regionale miljøtilskot i jordbruket, Rogaland](#)

[Statsforvaltaren i Rogaland - Regionalt miljøprogram](#)

Tiltak for vipa fungerer!

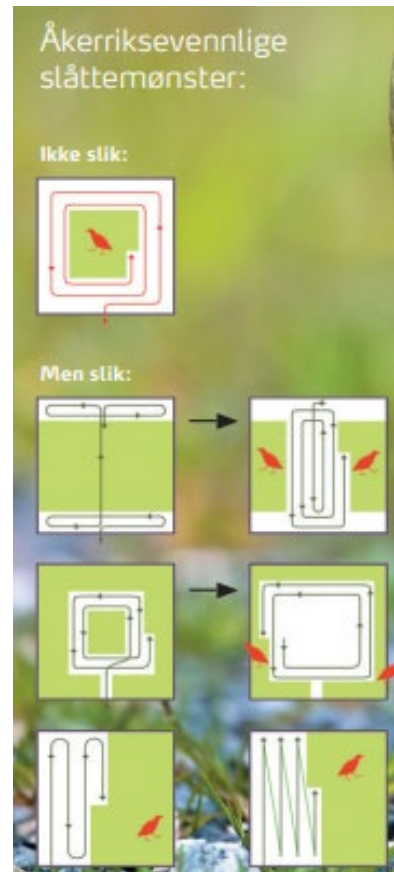
Oppsummering av kartlegging av vipeprosjekter er at vipestripa må ligge minimum 50meter fra skog og kratt. I tillegg må området være skjerma fra mye aktivitet fra turgåere. Ønsker du å lese mer om prosjektet finner du mer informasjon i linken under.

[Rapport om erfaring om vern av vipa i Rogaland](#)

Åkerrikse

Åkerrikse er en av flere fuglearter som har fått bestanden kraftig redusert etter industrialiseringen og effektiviseringen av jordbruket. Åkerrikse har en karakteristisk lyd; «kreks, kreks». Det er størst sjanse å høre den nattetid i mai, juni og juli.

Visste du at med å endre slåttmønsteret når du slår gresset så kan du være med å forbygge tap av fugleartene som liker seg i enga. Se illustrasjonen.

Bilde fra temaheftet «Åkerrikse er en kritisk truet fugleart» - Åkerrikseprosjektet. Som er et prosjekt av blant annet Statsforvaltaren i Rogaland og Norges Bondelag.

Fugleinfluensa

I sommer har det dessverre vært nok enn oppblomstring i tilfeller av fugleinfluensa. Vi håper at vi slipper lignende tilfeller på Haugalandet, og Rogaland for øvrig. Det gjelder å opptre etter *føre-var*-prinsippet. Tenk smittevern ved kontakt med ville og tamme fugler. Ta direkte kontakt med Mattilsynet ved mistanke om fugleinfluensa.

[Registrer hold av hobbyhold av fugl](#)

Så lenge det ikke er påvist fugleinfluensa i området kan den døde fuglen legges i en dobbel søppelpose før den kastes i restavfallet. Det er viktig med smittevern, husk engangshansker, munnbind og god håndhygiene. Se Mattilsynet sine nettsider for mer informasjon. [Mattilsynet - Svar til innbyggere om fugleinfluensa](#)

Skogpådriver 2022-2025

Tysvær, Haugesund og Vindafjord har gått sammen om et felles prosjekt for å øke innsatsen på planting og ungskogpleie.

Kommunene har fått tilskudd til prosjektet og engasjert Kenneth Østebøvik. Han vil gjennom prosjektet gi skogeier et tilbud om gratis og nøytral rettledning innen skogkultur.

Du kan nå Kenneth Østebøvik på telefon: 909 39 870

Skogbruksplan

AT Skog er i gang med feltbefaring og miljøregistrering. De som har bestilt skogbruksplan skal ha fått teigkart tilsendt på e-post for bekreftelse. Forhåpentlig får alle skogbruksplanen sin før jul.

I planen får en:

- Oversikt over kubikkmasse og tilvekst
- Detaljinformasjon om hver skogbestand og forslag til skogbehandling
- Oversikt over eventuelle miljøkvaliteter, MiS-figurer, fredete kulturminner mm.
- Forslag til årlig hogstkvantum

Ta kontakt med Kjetil Vinje på tlf: 959 60 790 dersom du har spørsmål om fremgangen på din eiendom.

Rovviltskader

Dersom du skal søke erstatning for rovviltskader på sau og andre husdyr, er det viktig med dokumentasjon. Rovviltkontaktene skal hjelpe til med å dokumentere skader på husdyr fra freda rovdyr. Dette kan være skader utført av kongeørn, jerv og gaupe med flere. Hos Statsforvalteren i Rogaland er det Bjørn Mo som er hovedkontakt.

[Kontaktpersoner og informasjon om rovviltskader](#)

Andreas Dunkley og Kristian Eiken Olsen er rovviltkontakter fra Statens naturoppsyn for Tysvær og Haugesund.

Viltpåkørsler

Det er ikke straffbart å kjøre på et dyr. Dersom uhellet er ute er det viktig å melde ifra. Alle har hjelpe- og varslingsplikt ved viltpåkørsler.

Beskytt deg selv og andre ved å ta på refleksvest, bruke nødlis og varseltrekant ved behov. Ved personskaade gi førstehjelp og kontakt 113 dersom akutt hjelp er nødvendig. Ring politiet på 02800 eller 112 og meld fra om påkjørselen. Merk påkjørselsstedet for å kunne spore skada dyr. Oppsøk lege dersom du har smerter etter ulykken.

Informasjonsbrosjyre som også fungerer som merkebånd kan hentes i servicetorget på Rådhuset. Foto: Tysvær kommune

Kvotefri jakt på hjortekalv

Kommunen har tildelt kvotefri avskyting på hjortekalv til alle hjortevald i kommunen for jakten 2023. Bakgrunnen for ordningen er at store hjortebestander enkelte steder skaper betydelig interesse- og arealbrukskonflikter. Målet med ordningen er å se om det vil redusere beiteskader, øke andelen eldre dyr i bestander etter jakt, og for reduksjon i hjortebestanden. Antall hjortevilt felt utenom vanlig tildeling rapporteres inn i hjorteviltregisteret etter endt jakt sesong.

En hjort som trofast tar kveldsmaten ute på ekra. Ofte inntas også frokost, lunsj og middagen her, til

både frustrasjon og glede for fotografen. Foto: Brit Therese Kristiansen

Rapportering av skutte rådyr

Fra og med i år skal jegere rapportere alle felte rådyr i [Hjorteviltregisteret](#), og ikke i jakt- og fangstrapperten til Statistisk sentralbyrå (SSB) ved jaktårets slutt. Målet er å oppnå en bedre og sikrere statistikk over felte rådyr.

Vi oppfordrer jegere til å rapportere fortløpende via mobilappen Sett og skutt. Bruk av appen letter arbeidet for jeger, valdansvarlig representant og for kommunen. Den enkelte jeger får god oversikt over egne felling og informasjon i tilknytning til felte dyr.

Gårdskart

Ved søknad om drenering skal en tegne opp hvor og hvordan en skal drenere på et kart. Bruk gjerne et utklipp av gårdskart til dette. I tilfeller der en lager gjødslingsplan selv, eller skal søke om drenerings- eller SMIL-tilskudd, er det fint om en bruker Gårdskart som utgangspunkt. Det er også et godt hjelpemiddel og oppslagsverk i andre sammenhenger, som for eksempel å se om det er kulturminner på en eiendom, kartlagt kystlynghei, markslag m.m. Se «bakgrunnskart» og «andre kartlag» på venstre side for å huke av de alternativene en ønsker skal vise på sitt kart. [Gå til Gårdskart her](#)

Produksjonssvikt

Det var en svært tørr vår og forsommer i år. For mange ser det ut til at avlingene på 1. slåtten ble greie, enkelte opplevde faktisk større avlinger enn vanlig. Likevel fikk mange bønder i Tysvær og Haugesund kjenne på konsekvensen av tørken, da især på beiten.

Dersom en skal søke tilskudd til produksjonssvikt må en først melde inn antatt skade til kommunen, før en senere søker om tilskudd ved produksjonssvikt. Informasjonsbrev om dette ble sendt ut i juni.

[Informasjon om søknad om tilskudd ved produksjonssvikt](#)

Personallytt

Magnhild var tilbake hos oss en tur som vikar, hun var ferdig i det vikariatet i juni. I sommer sluttet Anna i stillingen som skog- og viltrådgiver til fordel for drømmejobben hjemme i Bodø.

Vi har vært heldige og fått tak i en ny skog- og viltrådgiver. Gaute har utdanning innenfor skog. Grunnet 3 måneders oppsigelse begynner han dessverre ikke før i oktober. I mellomtida er det vi andre på landbruk som svarer på spørsmål og problemstillinger om skog og vilt etter beste evne.

Mathilde har fortsatt foreldrepermisjon og kommer tilbake på nyåret.

Det interkommunale prosjektet «Frivillige tiltak i landbruket» hvor Anders Eidhammer er prosjektleder har blitt forlenga til å vare ut 2024.

Hold deg oppdatert

Vi anbefaler deg å «like» Tysvær kommune sin Facebook-side og *Statsforvaltaren og bonden i Rogaland* for oppdateringer om hva som skjer.

Abonnør på [siste nytt fra Statsforvaltaren](#) og meld deg på [Landbruksdirektoratets nyhetsbrev](#) og få nyheter om landbruk direkte i mailinnboksen.

[Tidligere meldingsblad finner du her](#)

Diverse frister:

20. august - SMIL-tilskudd (andre søknadsomgang 2023)

1. oktober – Telledato produksjonstilskudd

15. oktober - Produksjonstilskudd del 2, RMP og OBB

31. oktober – Produksjonssvikt

1. november - Erstatning for sau drept av fredet rovvilt. [Miljødirektoratet](#)

10. januar – Etterregistrering avløserutgifter

1.mars – SMIL-tilskudd

Innsending av dokumentasjon

Søknader og andre henvendelser skal sendes til post for å sikre at mailen blir besvart og kommer til rett person. Merk mailen med «Landbruk» eller «Skog», og hva det gjelder. post@tysver.kommune.no.

Venter du mail fra oss? Sjekk «søppelpost-mappa», mailen kan ha havnet der.

Det er fortsatt mulig å sende brev og dokumenter til oss i posten.

Postadresse

Tysvær kommune
Pb. 94
5575 Akrdal

Husk å åpne brev i Altinn

Det er viktig at dere har som rutine å sjekke Altinn når dere får varsel om et nytt brev. Stort sett sender vi alt av vedtak og varselbrev i Altinn. Alt for ofte blir ikke meldinger lest. Slik går folk glipp av viktig informasjon, saksgangen kan bli forsinket, klagefristen og andre frister kan utløpe.

Har du ikke mulighet å søke digitalt via Altinn? Ta kontakt med kommunen for korrekt søknadsskjema.

Arrangementer

Utover høsten har NLR-Rogaland flere relevante og viktige kurs for en gårdbruker. Se nettsidene til NLR for videre informasjon og påmelding.

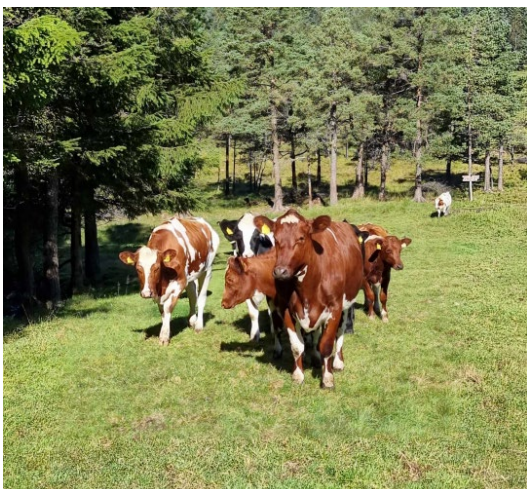

Foto: Magnhild Susort Bjoland

Kontakt Landbrukskontoret

E-post:

post@tysver.kommune.no

Adelheid Eikje

Fagansvarlig landbruk

Tlf.nr. 47625436

Bente Helen Bergstøl Norvalls

Landbruksrådgiver

Tlf.nr. 47617784

Brit Therese Kristiansen

Landbruksrådgiver

Tlf.nr. 90718729

Mathilde Grimsby

Landbruksrådgiver

Foreldrepermisjon

Ny skog- og viltrådgiver kommer i oktober!

Vi er tilgjengelig for

telefonsamtaler

kl. 12:00 - kl. 15:00